

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 12.— P
Félévre . . . . . 6.— P
Negyedévre . . . 4.— P

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI. CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

AZ ÉTLAPOK BŐSÉGES VÁLASZTÉKOSÁGÁNAK KORSZERŰ CSÖKKENTÉSE.

Manapság, mikor nemcsak a háborút viselő, hanem a semleges hatalmak is az ellátásban kisebb-nagyobb korlátozásokat alkalmaznak, nálunk igen időszerűtlenül, ugyanazon dús, bőválasztékú étlap várja vendégeinket, mint hónapokkal, évekkel ezelőtt.

Mielőtt még a hatóságok rendeltéleg beleszólnának az étlapok megszerkesztésébe, eljáráságunk — írja a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete körlevelében — felhívja az ipartestület tagjait, hogy a rendkívüli időkre való tekintettel a következő tervet szerint állítsák össze étlapjaikat:

a) Étlaptervezet nagy étterem részére:

Leves: Háromféle (erő-, hamis-, káposzta- vagy bab-) leves.
Előétel: Háromféle hideg előétel, háromféle meleg előétel. Hors d'oeuvres.

Halak: Háromféle halétel, melegen és hidegen.

Kész ételek: Főtt marhahús. Háromféle húselétel (sertés, borjú, marha). Szárnyas egyféle módon elkészítve. Vadak szabadon. Belsősegek és apróhús szabadon.

Tészták: Egyféle főtt és egyféle sült tészta. Cukrászkészítmények szabadon.

Főzelék, köretetek, gyümölcs, sajt szabadon.

b) Étlaptervezet közpévendéglő részére:

Leves: Kétféle.
Előétel: Kétféle meleg és kétféle hideg előétel.

Halak: Kétféle halétel melegen és hidegen.

Kész ételek: Kétféle sült. Szárnyas (egyféle módon elkészítve). Vadak szabadon. Belsősegek és apróhús szabadon.

Tészta: Egyféle főtt vagy sült tészta. Cukrászkészítmények szabadon.

Főzelék, köretetek, gyümölcs, sajt szabadon.

Menü: Egy, esetleg kétféle menü, kétféle kijelölt hús közül való választhatatlanság és egyféle hozzájáró főzelék vagy körettel.

December 1-től kezdve e tervzetek szerint kell az étlapokat összeállítani. Aki eltérően és nagyobb választékú étlapot állít elő, az ellen a kereskedelmi miniszter el fog járni.

A körülöttünk zajló események ko-

moly, higgadt magatartást és főképpen okszerű gazdálkodást követelnek tőlünk s a magyar vendégipar mindig tudott nehéz időkben alkalmazkodni s jobb, ha magunk alkalmazkodunk a jelen viszonyokhoz, hatósági rendelet nélkül.

A fentiek alapján ajánljuk az összes hazai vendéglősöknek, hogy ösztöntükből, azonnal egyszerűsítsék le étlapjukat.

A VENDÉGIPARI ÜZEMEK ÁRAINAK ELLENŐRZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ADATOK BEJELENTÉSE.

Az árkormánybiztos a vendéglők, korcsmák, kávéházak, kávémerések, kifőzdék és tejivócsarnokok 1939. évi augusztus hó 26. napjával a 8300/1939. M. E. számú rendelettel rögzített legmagasabb árainak ellenőrzéséhez szükséges adatok bejelentése tárgyában 8.731/1939. szám alatt a következőket rendelte:

Budapest székesfőváros, valamint az összes törvényhatósági és megyei városok területén működő, ételek elkészítésével foglalkozó üzemek: vendéglők, korcsmák, kávéházak, kávémerések, kifőzdék és tejivócsarnokok kötelesek minden hó 20. napjáig bejelenteni az üzemből kiszámlázásra kerülő ételeknek a hónap 15-én érvényben volt árait. E kötelezettség az említett összes üzemekre kiterjed, tekintet nélkül arra, hogy az ételeknek helybeni fogyasztásra, vagy pedig házhoz szállítás céljából történő elkészítésével foglalkoznak-e.

A bejelentést Budapest székesfőváros területén, továbbá Újpest, Rákospalota, Kispeszt, Pestszenterzsbet, Pestszentlőrinc megyei városokban működő üzemek közvetlenül az illetékes országos kormánybiztosához (Budapest, II. Hunyadi János út 1.), a többi városokban működő üzemek pedig az elsőfokú iparhatóság útján a törvényhatóság első tisztviselőjéhez tartoznak megtenni.

Ha valamely üzemből az egyes napszakokban különböző árak vannak érvényben, az időszak megjelölésével valamennyi árat be kell jelenteni. A bejelentésre kötelezett üzem tulajdonosa abban az esetben, ha üzeme több ágazatra oszlik, illetőleg több ágazatot ölel fel, a bejelentéseket minden egyes üzletágazatra vonatkozólag köteles megtenni. Az árbejelentésekben fel kell tüntetni azt is, hogy a megadott

árakon felül számítanak-e fel kiszolgálási vagy egyéb külön díjat és ha igen, milyen nagyságát. Az árbejelentéssel együtt be kell jelenteni, hogy van-e az üzemből legkisebb kötelező fogyasztás s ennek mennyi az ára.

Milyen törvény alapján helyezték a borcsempészeket rendőri felügyelet alá?

II. Az 1936. évben beadott memorandum után, 1937 november hó 23-án még egy beadvánnyal fordultunk a városhoz, ami szintén nem nyert elintézését.

Ebben az utóbb beadott memorandummal másként próbáltunk. Kértük egy anket összehívását, melyre meghivandók lettek volna a különböző hatóságok vezetői, hogy módunk legyen rámutatni törvényadta jogainkra. Fel akartuk hívni a pénzügyigazgatóság figyelmét az engedély nélküli italmérés gyakorlására, italmérési illetek és fogyasztásiadó eltitkolására, a rendőrség figyelmét a bűnözők rejtetegetőire, a tiltott összejövetelre, államellenes tanok terjesztésének megakadályozására; a rendőrorvos titkos kéjnek ellenőrzésére — mert sok csempészni, különösen a külső periferiákon, cigányzene mellett reggelig tartó tivornyak folynak, ahol a vendégek összetétele feltétlen megbízhatatlan s az emberiségre és társadalomra káros egyénekből áll. A tisztiorvos a vendéglátóiparban előírt tisztasági rendszabályok betartásának ellenőrzésére, a borászati felügyelőt a megbízhatatlan italok forgalombahozatalára, a mértékhiitelesítő hivatal a hitelesítetlen edényekre, a várost az engedély nélküli iparúzókre, végül a Soroksárhoz tartozó főszolgabíró a csendőrség utatásására a csempészek ellenőrzését illetőleg. Azonban, mint ahogy már említettem, ezt sem hívták össze. Tehát jobb megoldás híján, elkezdjük a csempészeket ipari kihágás címen feljelentetni s a rendőrbíró alaposan megbüntette őket. Ez egy darabig így ment, mert egyebet nem tehattünk.

Jött azonban ez év tavaszán városunkba egy új rendőrkapitánysági kerületvezető Ozory István főtanácsos úr személyében, aki az ipartestületen tett bemutatkozó látogatása alkalmával — mint a városba érkezett új ember — érdeklődött a helyi viszonyok felől. Persze hogy megragadtam a ked-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot.

vező alkalmat s azonnal feltártam előtte a csempészek miatt tarthatatlanná vált helyzetünket. A főtanácsos úr meghallgatta panaszomat, azonban kijelentette, hogy a csempészek üldözése ugyan nem tartozik a rendőrség hatáskörébe, de azért csak adják egy beadványt és egy névjegyzéket a csempészekről. Ezt elkészítve — a hivatalvezetők elfoglaltságára való tekintettel — esatoltam azt a belügyminiszteri rendeletet is, amely módot nyújt a rendőrség beavatkozására s amely szószierint a következőképen szól:

„Az 1914. évi 50. tc. 10. §-ában adott felhatalmazás alapján kiadott 4352/1920 B. M. sz. és a 3000/1922. B. M. sz. rendeletek értelmében az illetékes hatóság biztosított jogával élve, ezeket a titkos italmérett és találmánytulajdonosokat, mint a közbiztonságra veszélyes, aggályos és gazdasági életünkre káros tevékenységet kifejtő egyéneket a közérdek megóvása és védelme céljából internálási eljárás alá vonhatja.”

A fenti rendelet értelmében s a főtanácsos úr megértő jóindulata következtében hoztatt az első ítéletek és pedig: Hufnagel Ferenc, akit 22 esetben ítélték el jövedéki kihágásért és csalásért, Matman Józsa, aki szintén rovoimultu, orgazdasággért, jövedéki kihágásért és silkaszásért kapott már ítéletet. A rendőrségre került Prohászka László, akit eddig hat esetben jövedéki kihágásért ítélték el, Kapezi László, aki ellen zsarolásért hoztak marasztaló ítéletet, Hack Károly, akit 30 esetben ítélték már el legnagyobb részt jövedéki kihágásért. A csempésztársaság két vezető tagja: Moós Nándor és Engler Ferenc, Moósz kétszer ítélték el lopásért, egyszer testi sértésért, hétszer jövedéki kihágásért, Engler csalásért, sikkaszásért, hatósági közeg elleni erőszak büntetést és 11 esetben jövedéki kihágásért kapott ítéletet. Szabó Károly, akit hat-szor ítélték el jövedéki kihágásért, végül Mayer Pál, akit 15-ször ítélték el jövedéki kihágásért. A pestszenterzsbeti rendőrkapitányság rendőrbírája kihirdette, hogy valamennyiüket rendőri felügyelet alá helyezi, közölte velük azt is, hogy abban az esetben, ha a rendőri felügyelet szigorú intézkedéseinek nem tennének eleget, ezt a büntetést hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 pengőig terjedhető pénzbüntetésre változtatja át, vagy internálják valamennyiüket.

A fenti ítéleteket azért hozom nyilvánosságra, hogy rámutassak arra, miszerint igenis van jogem ezek mozgási szabadságának megszorítására, mert hiszen kivétel nélkül valamennyi büntetett előéletű. Tehát nincs egész igaza annak a kartársnak, aki azt állítja, hogy a csempészek ellen nem lehet eljárni, mert a hatóságok nem foglalkoznak vele. Foglalkoznak, csak rá kell mutatni a hatóságok beavatkozási jogaira, no meg azután az illető hatóság vezetőjének jóindulatát kell megnyerni a mi igazságos ügyünknek, akkor minden megy. Hogy nem törődnek vele a hatóságok? Dehogy nem, hiszen amikor a pénzügyi hatóság az újságokból értesült az első ítéletről, engem már harmadnapra kihallgattak, hogy miért nem tettünk előzőleg nekik jelentést és hogy ez az ítélet hogy került az újságokba. Tehát törődnek velünk.

Az első ítélet hozatala óta már hoztatt hasonló ítéletek, azonban tudni kell azt, hogy nálunk 62 csempész van s miután a csempészeket először le kell priorálni s csak azután hozható ítélet, a priorálás pedig most a felhalmozódott munka következtében lassan megy, tehát a többi csempész elleni eljárás is lassabban halad.

Azt kérdezte Főszekerestő úr, hogy ezeknek az ítéleteknek van-e elriasztó hatása? Van, sőt epizódja is. Vannak

csempészek, akik már kiköltöztek a városból, azonkívül különösen a külső periferiákon az italmérrőknél már emelkedés mutatkozik üzleti forgalom szempontjából, tehát többen abbahagyták a csempészt. Hogy a szak-képviselőnek az ilyen tárgyalásokon mi mindenre kell hogy a figyelme kiterjedjen, arról a következőkben kívánok beszámolni: Most, a legutóbb hozott 16 ítélet alkalmával, mint ahogy a törvény azt előírja, a rendőri büntetőbíró ítélethozatal után megkérdezi az elítélőt, hogy az ítéletben megnyugszik-e? Ugyanúgy megkérdezi a szakképviselőt is. Ez alkalommal mint szakképviselő az ítéletben megnyugodtam, azonban az egyik tanu ellen vádat emeltem kontárkodás címen, mert az egyik vádlottnál vésoraért és italért kerítést és disznóolat javított, tehát iparengedély nélküli, mint ácseség munkát vállalt, amire a rendőrbíró 10 pengőre büntette. Az ítélet elhangzása után a tanu azonnal megígérte a csempész vádlottnak, hogy ő többé tanuak nem jön el, tehát egy hamistanuval megint kevesebb lett.

Idáig szól a csempészek üldözése vonatkozó felvilágosításom, am' azonban még nem nyert bejegyzést

(Folyt. köv.)

Galambos Ernő.

Mit kell tudni a mártásokról?

Írta: Reigl László.*

A mártásokról eddig megjelent közleményekben általános szempontból ismerttettem azok fontosságát, rámutatva a gyár készítményű mártásokra is, amelyek nem hiányozhatnak még a polgári kenyhák raktárából sem, mert azok segítségével tudjuk változatossá tenni étrendünket, az internacionális konyhatechnikai eljárásoknál pedig nélkülözhetetlen. Jelen közleményemben az alapmártásokat fogom tárgyalni, amelyek segítségével az összes mártások összetételét és célját könnyen meg tudjuk jegyezni, vagy egy kis rátermettséggel új mártásokat tudunk előállítani.

A mártásokat nagy általánosságban két csoportra osztjuk, aszerint, hogy mint étel is számításba vesszük, vagy csak mint ízesítő használjuk, ezért nevezzük az egyik csoportot nagy-mártásnak, a másikat pedig finom vagy ízesítő mártások csoportjának. A nagy-mártások csoportjába tartoznak azok a mártások, amelyekkel például tömeg-élelmiszerben valamely hús mellé-körlettel együtt adjuk, hogy a főzelékkelnek megfelelő mennyiségű ételt adjunk a fogyasztónak, ilyenek a paradicsom-, hagyma-, vadas- stb. mártások, amelyekből 2 dl-t számítunk egy adagra. A finom vagy ízesítő mártások alatt azokat értjük, amelyek az ételnek jellegzetességét adják meg, legtöbb esetben az étel a mártás nevével kapja. Míg a nagy-mártások alapanyaga mindig a rántás, addig a finom mártások — mint alább fogjuk látni — kombinált kötőanyagokkal és különleges ízesítővel készítjük és aszerint határozzuk is meg az alapanyagukat, mert a finom mártások színét minden esetben az alapanyag adja meg. A finom mártások elkészítése a nagy-mártásoktól abban különbözik, hogy ezeknek nagy részét hosszabb ideig való főzéssel készítjük el, azért, hogy a többféle anyagból egy-ily anyagot nyerjünk, amit csak ezzel az eljárással tudunk elérni. A finom mártásokat szintén két csoportra osztjuk: a meleg és a hideg mártások csoportjaira. A melegmártások csoportjába tartoznak: a velouté, amely a világos mártások alapanyaga, az espagnole, amely a barnamártások alapanyaga, a béchamel, amely a fehér-és színesmártások alapanyaga. Ezekben kívül még a hollandi mártást ismerjük, amely azonkívül, hogy önálló mártás, szintén többféle mártás alapanyaga lehet.

Az igen tisztelt Szerkesztő úr és a papirrendelet engedélyével az itt említett alapmártások és az azokból készíthető mártásokat a legközelebbi számban fogom ismertetni.

A SOPRONI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉ-SOK SZIKVIZYÁRI SZÖVETKEZETE

A soproni Deák téren levő szikvizizemet újjáépítette, az uccai részen levő emeletes épületet pedig átalakította. A szövetséget október 30-án tartotta az új, gyönyörű tanácskozóteremben a felavatási ünnepélyt és diszközgyűlést. A diszközgyűlésen a vendéglős-és kávéstagokon kívül számos vendég vett részt. Ott volt Schmidt Ferenc városi tanácsos, Székely Géza, a ke-rekedelmi és iparkamara elnöke, dr. Illiás Gyula kamarai főtitkár, az ipartestület és megyei iparösszövetség elnöke, Tschida István, a Szállodás és Vendéglős Ipartársulat elnöke, Streit J. sörgyári igazgató stb. A diszközgyűlést id. Jäger Mihály elnök nyitotta meg és szívesen üdvözölte a vendégeket és megjelent tagokat.

Kamenszky Árpád dr., a szövetséget ügyésze mondott nagy tetszést keltő beszédet, elismeréssel adózva az iparosság alkotóerejének. Az iparosság jette naggyá a városokat — mondotta többek között — az építő munkát majdnem mindig a társadalomnak ez a rétege végezte. A városi kultúra alapjait szorgos iparoskezek rakták le. Ahogy az építő házról az egymásra rakott téglákról a malter fogja össze, úgy fogta össze munkájukat mindig a megértés és a szeretet. Persze ez a munka nem ment mindig harc nélkül és sokszor kívánt áldozatot azok részéről, akik elhatározták, hogy termelni fognak és munkájuk gyümölcsét az utódokra hagyják. Rámutatott a továbbiakra arra, hogy az a kisiparos, az a kistökés, aki külön utakon jár, nem boldogul. Eredményt csak összefogással lehet elérni. Megemlékezett az elődokról, akik 38 évvel ezelőtt alapították ezt a gyárat. A polgári összefogás meg is teremtette gyümölcsét, mikor megépült s most terjedelmében is magnagyobbodott a gyár, egyre több embernek adva kenyeret. A legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg id. Jäger Mihály elnök érdemeiről és Roisz Boldizsár üzemvezető kiváló munkásságáról, akinek a gyár mai prosperitása köszönhető.

Utána Tschida István beszélt, visszapillantást vetve a szövetséget működésére s arra az összefogásra, amely a vendéglősök szikvizyárat létrehozta. Mélyen meghajította az elismerés zászlaját az elnökség előtt. Nagy elismeréssel szölv Beckska Ferenc építőmester munkájáról, aki kifogástalanul végezte a bővítési munkálatokat.

Schmidt Ferenc tanácsos, mint az elsőbűki iparhatóság vezetője üdvözölte fejlődése új állomásán a szépen prosperáló szövetségeti üzemet, majd azt a reményét fejezte ki, hogy a mai együttműködés a jövőben is megmarad.

Székely Géza kamarai elnök ugyancsak megemlékezett a szövetséget 38 éves működéséről s az alapítókról, akik között ott voltak Csitkovics Pál és Peck János is, a békebeli Sopron híres kávéjai. Beszélt a vendéglősök szolidaritásáról, majd kérte, hogy to-

* A Konyhatechnikai eljárások, Ételszámazás, Anyagkiszabás és más szakkönyvek szerzője.

vábra is ilyen összefogással dolgoz-
zanak mindnyájuk érdekében.

Horváth István ipartestületi el-
nök szintén hangoztatta az összefogás
erejét, majd érdekes személyes elmé-
nyekkel gazdagította a szövetkezet törté-
netét.

Streit J. sörgyári igazgató üdvö-
zölte a virágzó vállalatot, összehason-
lítást tett az ország többi hasonló ven-
dégglós üzemei között. Ez az összeha-
sonlítás a soproni szikvizgyár javára
szólt, ezután elismeréssel adózott id.
Jäger Mihály vendégglós-elnöknek, az ő
önzetlen és puritán munkálkodásáért.

Weidinger István az iparosössze-
vetség üdvözlését tolmácsolta s a mai
nehéz időkben a hazafias szellemben
való további együttműködésre buzdít-
otta a szövetkezetet.

A pompásan felszerelt gyárüzem
megtekintése után a diszgyűlés részt-
vevőit a Pannónia fehértermében
nagyserű vacsorán látta vendégül id.
Jäger Mihály elnök mini házigazda.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Eljött az év utolsó hónapja.

Ezúttal kérjük fel azokat a t. Elő-
fizetőinket, akik az idei előfizetési díj-
at még nem küldték be és esetleg
egyet díjjal is hátralékban vannak,
szíveskedjenek a már előzőleg több-
ször küldött postabefizetőlapon vagy
postautalványon az esedékes összeget
sürgősen beküldeni.

A Fogadó-Magyar Vendéglős Kiadóhivatala.

**December 7-én lesz a tanulmányi
kirándulás a budafoki m. kir. állami
Pincegazdasághoz.**

Előző lapszámunkban már említett-
tük, hogy az Országos Szövetség, Bu-
dafokra, az állami Pincegazdasághoz
tanulmányi kirándulást rendez. E ki-
rándulás december hó 7-én kerül le-
bonyolításra. A résztvevők a jelzett
napon: december 7-én délután 2 óra
15 perckor találkoznak a Szent Gellért
téren levő Hév. állomáson, ahonnan
különvonattal mennek Budafok-Váro-
sház térig. A részvételi díj szemé-
lyenként P. 160. Ebben az összegben
bennfoglaltatik a Budapest-Szent
Gellért tértől Budafok-Városház té-
rig és vissza szóló Hév. különvonat
díja is. Harapivalól mindenki hoz-
zon magával. Részvételi jegyet a bu-
dapesti környéki ipartársulati elnöksé-
gknél és az Országos Szövetség iro-
dájában lehet beszerezni. A különvonat
6 óra 30 perckor indul vissza.

Figyelmeztetjük a kiránduláson
résztvevőket, hogy pontosan jelenjen-
nek meg az állomáson, mert a kül-
önvonat pontosan indul.

Ásványvíz- és szikvizadó.

Kaposvár megyei város mult hónap
15-én bevezette az ásványvízre és a
szikvízre a 10 százalékos adót.

Az Országos Szövetség

mult hó 29-én elnöki értekezleten tár-
gyalta a kassai országos kongresszu-
son hozott határozatok végrehajtása
tárgyában teendő lépéseket. Az érte-

tárgyában teendő további lépéseket.
Az értekezleten igen behatóan tárgyal-
ták a legkisebb munkabérek és a munkai-
dó szabályozásáról szóló rendelet
kérdéseit az egész országból összegyűjt
kiküldötték.

Ha akarom, vemhes ....

A Nemzetközi Vasúti Hálókezesi és
Európai Nagy Expresszvonat Társa-
ság Magyarországi Képviselői és Osz-
tálya által foglalkoztatott alkalmazot-
tak legkisebb munkabéreinek megál-
lapítására kiküldött bizottság tárgyal-
ás után havi fix fizetésben állapította
meg a munkabéreteket. És pedig: főpin-
cérek 1—5 szolgálati évig 200 P., 5—10
évig 225 P., 10—15 évig 250 P., 15—20
évig 275 P., 20—25 évig 300 P. és 25 éven
felül 320 P. A segédpincérek fix havi
bére a már említett szolgálati évek
szerint 150, 160, 170, 180, 200 és 220 P.
A szakácsok két csoportra vannak
osztva. Az I. csoport havi bére a szol-
gálati évek szerint 220-tól 300 pengőig,
a II. csoporté pedig 200-tól 250 pen-
gőig. A konyhalegények fix havi bére
pedig 110 pengőtől 170 pengőig. A bi-
zottság határozatának XI. fejezetében
olvassuk: A kiszolgálási díj teljes
egészében a munkaadót illeti.

E munkabér megállapított bizott-
ság határozatát a "Közgazdasági Ér-
tesítő" november 12-én megjelent szá-
mában közölte azzal, hogy a határozat
ellen 8 napon belül jogorvoslattal
lehet élni.

Miután a borrháló-rendszer meg-
szüntetéséről és a százekecs rendszer
bevezetéséről szóló 2.787/1936. K. K. M.
számú rendelet szerint a felszámított
százalék kizárólag a felszolgáló a kal-
mazottak és még fix fizetéssel sem
lehet megváltani, az Országos Szövet-
ség a bizottság határozatát kellő idő-
ben fellebbezéssel támadta meg. A fel-
lebbezés elutasításáról Szövetségünk
még választ nem kapott, ellenben a
november 23-iki Budapesti Közönlö-
nyben megjelent a kereskedelemügyi mi-
niszter rendelete, amelyben kimondta,
hogy a százalék-rendszer bevezetéséről
szóló rendeletet, amely a fogadóknak
(szállodákban, penzióknak), vendéglök-
ben és kávéházakban alkalmazandó —
a Nemzetközi Vasúti Hálókezesi és
Európai Nagy Expresszvonat Társa-
ság Magyarországi Képviselői és Osz-
tálya tekintetében nem kell alkalmaz-
ni. E rendelet alapján ugyan-
azon a napon jóváhagyta a miniszter
a bizottságnak november 6-án hozott
határozatát.

Egyelőre csak azt kérdezzük: hogyan
tudta a bizottság november 6-án, hogy
a fixfizetéses haviér megállapítását,
mely az akkor még érvényben lévő
rendelet ellenére hozott, novem-
ber 22-én a miniszter megerősíti?

Tanonoknak kártérítés jár, ha tanszerződés nélkül alkalmazták.

A kir. Törvényszék kártérítést ítélt
meg a munkaadó iparos terhére, mert
tanonát tanszerződés nélkül 30 héten
keresztül alkalmazta. A kir. Törvény-
szék megítélte egy kezdő segéd hejt átlagos
jövédelmét. (Budapesti Törvény-
szék, 3967—935.)

A vendég kívánságára idegen üzlet- ből hozott meleg étel kiszolgál- tatása a koresmáros által.

A másodfokú rendőri büntetőbíró-
ság a koresmáros terhelte vendéglő-
ipar jogosulatlan gyakorlása miatt
büntette a következő megokolással:
"Az elsőfokú ítéletet indokainál fog-
va helybenhagyom, annál is inkább,
mert a terheltnak az eljárás többi ada-
taival összhangban álló beismeréséből,
mely szerint meleg virstlit tormával,
vagy mustárral szolgált ki és ezt a kö-
rülmenyt az üzlethelyiségében kifüg-
gesztett táblán hirdette, bizonyítva

láttam a kihágási cselekmény elköve-
tését.

Terheltnak a bejelentett újabb tanu
kihallgatására vonatkozó kérelmének,
tekintettel a teljesen tisztázott eljá-
rástra, helyt nem adhattam.

Azon fellebbezésbeli védekezését pe-
dig, hogy a kiszolgáltatót meleg
virstlit nem a terhelte adta, hanem egy
szomszédos hentesből hozatta, figye-
lembe szintén nem vehetem, mert t-
helt a 78.000—1923. K. M. sz. rend-
130. §-a értelmében a vendéglőipar ut-
letkörebe vágó tevékenységet a meleg
ételek kiszolgáltatásával fejtette ki és
cselekményének az elbírálásánál kö-
zömbös az a körülmény, hogy ki szol-
gáltatta, illetőleg készítette el a kiszol-
gáltatót ételeket".

A Kihágási Tanács 523—1937. kih. sz.
végzésével a további fellebbezést hivatalból
visszautasította.

A munkakönyv visszatartása.

Az 1922. évi XII. tc. pénzbüntetéses
kárterítési kötelezettség terhével köte-
lezte a munkaadót, hogy az iparos-
segédnek, annak kilépésével egyidővel
munkakönyvét haladéktalanul szol-
gáltassa ki, vagy pedig az ipartestü-
letnél helyezze letétre, mely esetben
a munkakönyv továbbjuttatása iránt —
amennyiben a segéd címe nem ismer-
tes — az ipartestület intézkedik. A
törvény ezek szerint nem tesz külön-
séget a között, hogy a munkavállaló
munkaadójától megegyezéses alapon
távozott (felmondás alapján), avagy
jogtalanul hagyta el munkahelyét. A
munkakönyv kiszolgáltatási kötele-
zettsége a munkaadót minden körül-
mények között terheli.

Az OTI öregségi ágazatának pénzügyi helyzete.

Most tette közzé az OTI az öregségi
ágazat pénzügyi helyzetéről szóló leg-
újabb összeállítását. Ez az 1939 márci-
us végi állapotot rögzíti meg. Esze-
rint az öregségi ágazatnak a készpénz-
vagyonra 56,9 millió pengőt tett, ami-
ből 56,6 millió pénzügyi betétekben
nyert elhelyezést. Ez az összeg első-
sorban a belügyminiszteri határozatok
által megvalósítás alá álló beruhá-
sások fedezetére szolgál, melyeknek
összege 34,6 millió pengőre rög. Forgó-
pénz céljaira van lekötve 6,4 millió
pengő. A nem kötött és az év végéig
még befolyó pénzt korábbi beru-
házásokból 3,2 millió pengő előirány-
zat terheli.

VESZÉK COLLOS BORPUMPAT

használat, csövekkel.

Ajánlatok: Telefon: 439-772.

HÓDMEZŐVÁSARHELYEN

a vasútállomás mellett levő sarok-
ház, melyben 50 éve és jelenleg is
nagyon jó menetelű vendéglő és
szálloda van, más vállalat miatt,
teljes berendezéssel és felszereléssel
szabad kézből olesón eladó.

Az üzlet évi italforgalma, hivata-
atosan is kimutatva, meghaladja a
490 hektolitert s ezenkívül konyha-
forgalma is igen élénk. Az üzlet
italforgalma söntésszerű s főképen
nappal bonyolódik le.

Bővebb felvilágosítás a helyszí-
nen a tulajdonosnál: Kistópart uca
2. szám alatt szereshető be.

GYÖR

legelőkelőbb üzlete a

Royal kávéház és étterem

eladó és azonnal átvehető.

Komoly érdeklődők forduljanak
közvetlenül BOGNÁR MIHÁLY
bérlet tulajdonoshoz.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
kei képviselő
szaklap

Borpiacón

a helyzet változatlanul a szilárdság je-
lét mutatja. Kisebb, apróbb tételek-
ben történik ugyan kínálat, a nagyobb
termelők azonban csak emelkedő árak-
on hajlandók eladni. Az árak: Malli-
gand-fokként 2.2–2.8 fillér.

Mestervizsgálatok

a visszaesetolt országrészekben.

Ki jogosult a felvidéki iparosok közül
mestervizsga nélkül ipart gyakorolni?

A 1720/1939. M. E. sz. rendelet érte-
lmében mindazok, akik a magyar ipari
jogszabályok szerint képesítéshez kö-
tött iparok valamelyikének gyakorlá-
sára a csehszlovák ipari jogszabályok-
ban megszabott képesítést 1938 decem-
ber 22-e előtt megszerzték, vagy azt
1939. évi december hó 31. napjáig meg-
szerzik, amennyiben a magyar jogszabá-
lyokban megállapított egyéb felté-
teleket is igazolják, 1938. évi december
22. napjától, illetőleg képesítésük meg-
szerzésétől számított egy év alatt —
ha tanult iparuknak önálló gyakorlá-
sára iparjogositványt kérnek — csak
a csehszlovák képesítést kell igazol-
niok.

Ezzel a rendelkezéssel tehát 1939. évi
december hó 22-én a mestervizsgálat
rendszere a visszaesetolt részekben is
életbe lép.

Az említett nap után mestervizsgá-
lat letévesése nélkül iparjogositványt
csak azok kaphatnak, akik képesítésü-
ket 1939. december 31-ig szerzik meg,
vagyis akiknek a csehszlovák jogszabá-
lyok szerint előírt segédi gyakorlati
ideje az említett időpontra telik ki, fel-
tétve, ha 1938. évi december hó 22-én az
előírt segédi gyakorlattal még nem
rendelkeztek.

Másnak mindenkinek az ipari képe-
sítést most már a magyar ipari jog-
szabályok szerint kell igazolni, tehát
mestervizsgát is kell tenni. (A cseh-
szlovák megszállás alatt szerzett szak-
bavagó gyakorlat természetesen ezek-
ben az esetekben is beszámítást nyer.)

Borvásár december 12-én és 13-án Tapoleán.

A Tapolea járási Mezőgazdasági Bi-
zottság a Badaesonyi-, Balatonfüred—
Csupaki és Balatoni borvidék gazdáinak
kérdésére december 12-én és 13-án
borvásárt rendez. A borvásár nemcsak
a szőlőbirtokok helyzetén kíván segí-
teni, hanem a vásárló számára is
könnyebb, ha száz meg száz pince bor-
rát egy helyen megzelveheti és ekként
tájékozódhatik körülbelül 12.000 kat.
hold szőlő terméséről.

A tapoleai borvásáron a vidék vala-
mennyi fajta borából, hegyenként cso-
portosítva, egy teremben, kellő meny-
nyiségű kóstoló áll majd rendelkezés-
re, hogy megkönnyítse mind az eladó,
mind a vevő helyzetét.

A m. kir. kereskedelem és közleke-
désügyi minisztérium a bortermelők
érdekeire való tekintettel nagy ked-
vezményben részesíti a vevőket, ami-
kor 50%-os menetdíjkezelvényt en-

gedélyezett a Tapoleára utazóknak és
ami még fontosabb: 50%-os fuvardíj-
kezelvényben részesülnek azok a
borszállítmányok, melyeket a borvá-
sáron vásároltak, bárha három hónap
múlva szállítják is el onnan. Félár-
jegy váltására szóló utalvány és min-
den egyéb felvilágosítás a Borvásár-
iroda, Tapolea cím alatt beszerezhető.

A vasúti menetdíjkezelvény pedig
11-től 14-ig érvényes, ha a vásárigazol-
ványt a rendezőség lebélyegezte. A
szállítási kedvezmény az akkor kötött
kötlevél alapján természetesen hosz-
szab ideig marad érvényben.

A százalékelosztási arány.

A szállodás és vendéglős ipartestü-
letben a munkaügyi bizottság azt aján-
latta, hogy változtassák meg az 1936.
évi ajánlott százalékarányt olyképp,
hogy a főpincére 35%, a kiszolgáló
személyzetre pedig 63% jusson. Ennek
a javaslatnak nagy ellenzéké van. A
kávésok ipartestülete nem tartja szük-
ségesnek az elosztási arány megvál-
toztatását.

Meg kell szervezni a vendéglőipart
cím alatt néhány vidéki lap — meg-
lepő tájékozatlansággal — arról cikkez-
nek, olyasmit proponál, ami már úgyis
megvan. Azt írják, hogy ezt a hatal-
mas tábor meg kell szervezni, egy
szövetségbe tömöríteni. Hát ezen a
munkán már régen túl vagyunk, mert
a Szövetség már régen megvan, ma-
gába tömöríti a kartársakat, irányítja
is azokat — ha tagjai a Szövetségnek.
De olyan feladatra a Szövetség nem
vállalkozhatik és nem is hirdeti, mely
— bizonyára anyagi támogatással —
„elősegítse fejlődésüket”.

Ahová többé nem adnak italméresi engedélyt.

A m. kir. pénzügyminisztérium
150.606/1939. P. M. XV. fő. számú ren-
deletével az V. Újpesti rakpart 36. sz.
alatti üzlethelyiséget tiltott helyiséggé
nyilvánította, ahová sem meglévő en-
gedélyt áthelyezni, sem új engedély
kiadását kérni nem lehet. Ilyen kérel-
meket a pénzügyigazgatóság tárgyal-
lás nélkül elutasít.

Üzleti hírek.

Új vasúti vendéglős. Fiedler József,
a nyíregyházi pályaudvari vendéglő
főpincére elnyerte a legenyve-
alsó-mihályi MÁV vendéglő bérletét.

Kispest. Hartmann Ferenc az ite-
neni Vendéglősök, Kávésok és Kores-
márosok Ipartársulata ügyvezető el-
nöke megvette az Űllői út és Lehel
ucca sarkán levő „Kakuk” vendéglőt
házzal együtt és azt átalakítja és
újjonnan berendezve december elsején
ünnepélyesen megnyitja.

Sopron. Roeskay József novem-
ber 2-án ünnepélyesen megnyitotta a
soproni közönség által kedvelt, régi
„Royal” kávéházat.

Kaposvár. özv. Baller Józsefné
vendéglőjét megvette Schiffer Lajos a
„Turul” szálló főpincére.

JOGFOLYTONOS VENDÉGLŐ. Debrecen
közismert mulatója, nyári és téli helyiséggel,
rentábilis üzlet, betegség miatt azonnal ATADÓ.
Miron Lajos, Debrecen, Timár uca 28.

**Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.**
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

VADONATÚJ 500 kilogramm súlyú,
kétaknás, salgótarjáni gyártmányú
KÁLYHA JUTÁNYOSAN ELADÓ
Érdeklődni lehet mindennap déli
12—1 óra között Pestszenterzsebe-
ten, Géza ucca 14. Telefon: 347-499

A Kristály-vízét

forgalombahozza a Szent Lukács
Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

ABROSZT

színt és fehéret, úgyszintén minden
TEXTILÁRUT vegyünk

BLAU JENŐ

textilkikészítőnél, BUDAPEST, V.,
gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

Fellner Béla

f.ú.v.
Első belvárosi szállodal, vendég-
lői és kávéházi személyzeteket
közvetítő iroda
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

Must- és borközvetítést vagy azok
vásárlására megbízást vállalok.

Vass Mihály borügynök,
Kerekegyháza, Andrassy u. 110. sz.

Vendéglői berendezések

Uj és használt

Kerti bútorok, kuglifelze-
relés, evőeszközök, üvegáru
legolcsóbban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z É S !

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.